

8

Περασέν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. Μουσ. II 8/1970

A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

✱

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Dec. 1969 / 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κομμόπολις). Πειθαδερόν...
(παλαιότερον ὄνομα: Μούρα...), Ἐπαρχίας. Κολαίνης
Νομοῦ... Κολαίνης
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Παρραυλῆς
Βεγγανός... ἐπάγγελμα διδασκαλίας...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... Πειθαδερόν... Κολαίνης.
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 15
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Βεγγανὸς Ἀθανάσιος...
... 60... ἔτων... ἀρχαῖα βιβλίου Πειθαδερόν... Κολαίνης
ἡλικία... γραμματικὰ γνώσεις...
β) Βροῦντζος... Πέτρος Καραγιάννης...
... 66... ἔτων... ἀρχαῖα βιβλίου... Πειθαδερόν... Κολαίνης
β) Ἀνδρέας... ἡλικία... 55... τὸ Πειθαδερόν

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Ἀραβὰι αἱ ἀγροτικαὶ ἀγροὶ καὶ ἀγροὶ βοσκῆς
Παϊδογραὶ καὶ Βουρνή καὶ ἐν τῇ Λιάβοντο κατὰ χρ. 1860 τμήματα.
Ὑπῆρχον αὗται χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... ἐν τῇ Λιάβοντο κατὰ χρ. 1860 διαστήματα.
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μόνας κλπ. ... ἐν τῇ Λιάβοντο κατὰ χρ. 1860 τμήματα.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ... Ναι... Μόδα... τὸν πατέρα... διανέμει
... ἐν τῇ Λιάβοντο κατὰ χρ. 1860 τμήματα.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1966.....

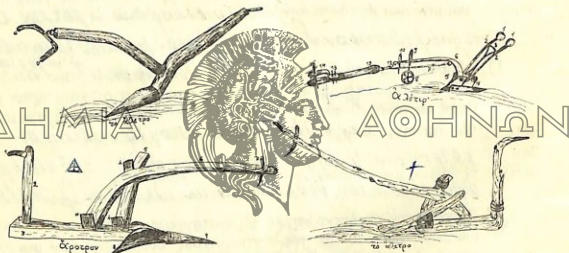
στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *τὸ εὐαγερενὸν ἄβι. Ζωστιάδης...*

τῷ γέωργ. γῶ. ἀροτρον διὰ μέγιστον. αὐτοῦ. Σ. Δ. ἐν δένδρῳ...

δρ. νῆς. διὰ τῆς αὐτοκινή. τοῦ ἐλίου. καλῶς. καὶ.....

ἐν ἱερῶν. καλῶ. ἀροτρον. φέρει. τὸ καλὸν ἐλίου.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐν ταύθᾳ ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. *κόνταρι*..... 6. *μωσυμῆδρα*..... 11.

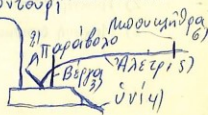
2. *παράβολο*..... 7. 12.

3. *βέργαι*..... 8. 13.

4. *ἔλκιν*..... 9. 14.

5. *σπλῆξ*..... 10. 15. *κόνταρι*.....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τ.ἀ. ὕνι. αὐτὸν. ξυλινόν. ἀράδρον. χρησι. ποιεῖται
 γιὰ τὰ λιβάδια, κῆποι, πετρωδῶν. — Ἰ.δ.ω. αὐτὸν. αὐτὸν. αὐτὸν. αὐτὸν.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Τ.φ.ι. γ.ω.ν. αὐτὸν...

6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξυλοῦ ἢ σιδήρου, αὐτὸν.

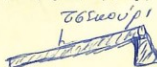

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

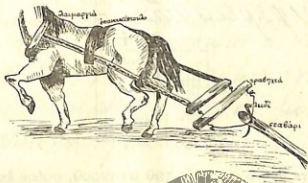
βυσσάρνι, ἀρίδα, ἀρνάρι, ξυλοφάι, βυσσινω-
 βυσσάρνι, ἀρίδα, βυσσάρνι, βυσσινω-

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) σκλήρας. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθέα εἰς τὸν πόπον σας . . . *ἄνδρας καὶ γυναῖκα καὶ σκλήρας καὶ σήμερον αὐτοὺς ὁ ἐνδραὶ τῆς κοινότητος τῆς γυναι-
μοῦ καὶ γέροντες καὶ παιδοὶ*

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζευξιμον των βοδιών (η του βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

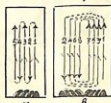
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῷα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργανο· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῳῶν ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάγραμμα ἢ φωτογραφία).
Ο. Ζευγρῶν. καὶ ἀεὶ δύνει. να. λαιγμῶνα. πῶ. α. με. 6 κοινῇ. φροδεδερμένων
ἀπὸ ἀν. μεράσων. ᾧ. καὶ μόνα. πω. ἐφ' ἑξόν. ἵκαν. ἕτερον αὐτῶν
ἐφ' οὗτο.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

... *Π. περιφερειακῶς.*

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές, ἢ σποριές, ὑτάμιες, σιαισιές, μεσθράδες κ.λ.π.) ; *Εἰς λωρίδας.*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

... *χωρίζεται με αὐλακιὰν.*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; ... *Εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Αἰγαίου.*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ... *Ἡ διάνοξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί καθέτως καὶ πλαγίως.*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *κ. μαλ. ὄσων. το. ὀ. ἔ. 620* ...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγένοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. Τα ὄργωτα... ἀρχαῖα ἐγχέετο.
ἀρκού. μαῖον., τοῦ διαβάθρα. ἐγχέει. ἐπ' ὅ.
ἐξελθ. μαῖον. καὶ ὑ. βάθρα. καὶ ταῖ μὲ βάθ-
ραν. καὶ δημητριακῶν τὸν δὲ βρον.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Ὁ δὲ β' ἀποκαλύπτει τὴν κυριότητα τοῦ Χριστοῦ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαισιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιταρί η ἄλλο δημητριακόν...

ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐκείνου ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐκείνου...

- 4) Πόσα ὀργάματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Τρία: Ἀρχιμήνα, βάρηνα, βυθόβαν.

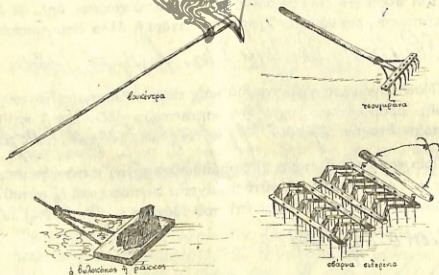
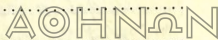
- 5) Ποία εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ...

mai o. top. bas.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

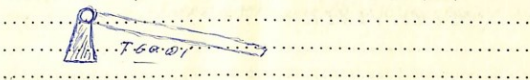
2) Γίνεται μετά το δργωμα Ισπερώσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβρόλισμα); Β.ε.βουίως... Δεαν.δ.βου.φλάν.δ
πρόν.ω.δ.δργκων.καί.μάκων.τῆ.εἰ.κα.λιν.ἐπ.δργκων
κωράνι.καί.κατόπιν τοῦ δργκῶνουν.καί.τῆ.δ.α.δ.α.τ.ω.

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ που δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νά γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἂνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νά παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατεθέντα ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

— 10 —

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πρὸς ἐκτελοῦν
Βοηθῶν. ἢ γυνὴ καὶ ἢ παῖς. καὶ λήγονται.
Βοηθῶν. καὶ ζευγολάτης.

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
Τὰ χωράφια καὶ ὀσπρία.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.
γόνι. ρ. αὐ. καὶ.
ἔργα.

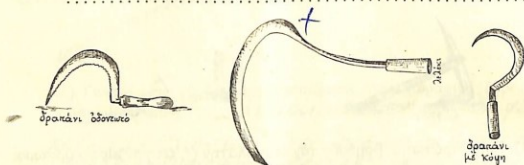
- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.
Ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐγένετο
τὸ πρῶτον καὶ τὸ 1932 καὶ γίνεται σήμερον
ἢ ὅπου ἐν ὠρασίᾳ.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργα εἰς θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
Μ.Ε.ΤΟ.ΛΕΛΕ.Ι.

Ἐὰν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

Ἰ.Ο.Κ.Ι. ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ ΤΟ ΛΕΛΕ.Ι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ πῶτα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *Μ.Ε.ΚΟ.Β.Α.*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν).
Ἰ.Ο.Κ.Ι. Ο. ΤΗΝ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ Ο.Ν.Ε. Ο.Δ.Ν.Κ.Ι.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

Ἡ.ΧΕΙΡΟΛΑΒΗ ΤΗΣ Φ.Λ.Κ. Ο.Δ.Ε.Θ.Ι.Δ.Η.ΡΟΥ.
Β.Ε.Δ.Ε.Ω. Ε.Λ.Ε.Χ.Ε.Τ.Ο. ΚΟΒ.Α.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Τ.α. ἑξορροθωοι. το. τ.α. κ.α. εχου. αἰ*

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *δουδ.ωο.εξ. ὁ.ε.ν.ε. το. κ.α. αἰ. το. ν.ν. ὁ.δ.ων. α.δ.ε.ρ.ε.ρ.ο.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *εἰς. ὕ.α. 3.0-4.0. ἐ.κα.το.ε.ων.*

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *κ.α. το.*

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *εἰ. το. δ.ε.ε.ρ.ο. καὶ. το.δ.ε.ε.τ.ο.*

- εἰ.ν. αἰ.ε.χ. δ.ε.ρ.α.ι.ω.χ. εἰ. κ.α.κ.ο.ν.κ.ν. α.κ.ρ.αἰ. το. το.κ.ο.σ.σ.σ.ε.α.ν. ἄ.λλ.ο.ν. ἄ.το.ρ.ο.ν. α.π.ὸ. ἡ.κ.ε.δ.α.δ.γ. α.δ.το.ν.ς.*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὗρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τ.α.δ.ε.ε.ε.ε.ν. το.*

- κα.ε. ἄ.ρ.α.τ.ι.μ.ι.α.μ.ε.τ.ι. α.κ.ρ.αἰ. κ.α.ρ.ι.ε. το. ὅ.λ.α.ν. δ.ε. β.ν.χ.κ.ν. ὁ.ρ.ω.δ.αῦ. α.δ.ε.ρ.αἰ. κ.α.λ.τ. αἰ. κ.α.ρ.ε.δ.αἰ. το. β.τ.α.κ.ι.ω.ν. α.ρ.ι.ε.κ.ο.ν. το. εἰ. τ.ι. α.κ.κ.α. κα.τ.ω.δ.κ.κ.κ. αἰ.β.ε.ν.αἰ. δ.ι.ω.κ.ο.λ.ν.δ.αῦ.ν. εἰ. το.δ.ε.ε.ρ.ο.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *ἡγμάτιες*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ;

*θερίσαν... ἀνδρ. καὶ γυναῖκες... κυρίως...
ἐκ τῶν ἀγροτικῶν... ἀπογεωργικῶν... ἀπογεωργικῶν...*

2) Πῶς ἡμεῖς οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ἐκκοπὴς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραίσατε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*Τ. ἡ. ν. Παλαφουριαν. Πολλοὶ αἰς τὰς
ἐκτὸς ἀριστερᾶς χεῖρας. ἔβρεχον μὲν τὴν
καὶ τὴν ἐκ δεξιᾶς χεῖρας. ἔβρεχον μὲν τὴν
καὶ τὴν ἐκ δεξιᾶς χεῖρας. ἔβρεχον μὲν τὴν
καὶ τὴν ἐκ δεξιᾶς χεῖρας. ἔβρεχον μὲν τὴν*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-
δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; . *Ναι.*

Μ.Ε.Α. του Αρχιμ. Ηρώδοτου.....

- [illegible]

- 6) Πού την τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σαυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερώς όπου υπάρχει σχετικό ή άλλο τι
 εθισμό. *και η γυνή αγγέλου μερτά και μερτά
 άσπρου τον άγγελο βλακούς τον μαύρον
 βλακίονι και το λαοφίλον εν το ίδιο
 το κυράγι ενδάνω. 6. Ένα τέλει η το άσ-
 ρα κών εν το κυράγι σου.*

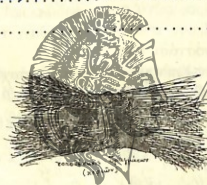
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχυῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...
- Α. Μ. Σ. Β. Μ. 3... κ. π. α.
- Πολύτιμοι... ἀπό... ἀποφασισμένοι...
Πολύτιμοι... ἀποφασισμένοι...
Πολύτιμοι... ἀποφασισμένοι...

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὰ δὲ δέματα ἴδενον τοὺς αὐτοὺς ἐν τοῖς αὐτοῖς...
 ὡς λανθάνοντες ἐν τοῖς αὐτοῖς... μὲ...
 αὐτὰ καὶ τοὺς αὐτοὺς ἐν τοῖς αὐτοῖς...
 ἀφ' ὧν... ἐν τοῖς αὐτοῖς...
 ἐν τοῖς αὐτοῖς... ἐν τοῖς αὐτοῖς...
 ἐν τοῖς αὐτοῖς... ἐν τοῖς αὐτοῖς...
 ἐν τοῖς αὐτοῖς... ἐν τοῖς αὐτοῖς...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;.....

Τὰ δεμάτια ἐν τοῖς αὐτοῖς...
 ἐν τοῖς αὐτοῖς... ἐν τοῖς αὐτοῖς...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

φωτογραφίας) *Μετ' ὧ. Δι' ὑπ' αὐτῶν. Σὺ. Τὴν. Δι.*
ἢ. Σὺ. εἰς τὴν. Δι.

Σὺ. Τὴν. Δι.
Δι' ὑπ' αὐτῶν

Δι' ὑπ' αὐτῶν

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Ἡ. μετ' αὐτῶν. ἐξ. ἐν. εἰς. τὸ. ἀλ. κ. λ. π.
αἰ. ρ. ι. α. σ. τ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. κ. λ. π.

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθορισμένος τρόπος τοποθετήσεως; *Ὑπάρχει.*

Ἡ. μετ' αὐτῶν. ἐξ. ἐν. εἰς. τὸ. ἀλ. κ. λ. π.
αἰ. ρ. ι. α. σ. τ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. κ. λ. π.

3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; *Ὑπῆρχεν. ὅχι.*

Ἡ. μετ' αὐτῶν. ἐξ. ἐν. εἰς. τὸ. ἀλ. κ. λ. π.
αἰ. ρ. ι. α. σ. τ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. κ. λ. π.

4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *Ἐν. τὴν. αὐλὴν. τοῦ.*

αἰ. ρ. ι. α. σ. τ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. κ. λ. π.

- 5) Τὸ ἀλῶνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; . *Διηγή.*

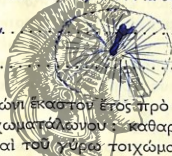
[illegible]

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἀρχαῖοι. αἰετοὶ. ἄνθρωποι. ἀνέρες. ἄνθρωποι. ἄνθρωποι.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἑκαστου καὶ παραθέσατε σχετ.
διάγραμμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *ἡ μ. διακ. καὶ α. διακ.*
ἡ μ. διακ. καὶ α. διακ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

A O H N n N

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλκιον ἑκάστου ἐπὶ τὴν ἐναρξιν τοῦ ἀλωναίου; (π.χ. τοῦ χωματάλωνα; καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χωματῶν ἢ συνήθως δια μέλειματος κόπρου, βρώσι καὶ ἀχύρων). καθ.· ἐμαβ.λὼν. ἐπὶς· ἐωβ.α.ε.α.ε.ε.α.

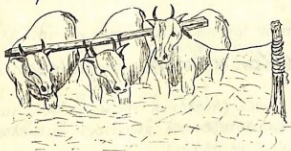
καὶ δὲ πάλιν τῶν ἱερὰ δειγμάτων μείζονα καὶ
μικρότερα βοῶν καὶ ἀκέρων.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν; ... Τ. Ν. Ε. Ζ. Ο. Α. ...

αφ' ο. τῆς ἐκείνης τῆς καὶ ἀλλοτρίως καὶ ἄλλοις ἑκείνῳ
καὶ τοῖς μετέφ. ἑκείνῳ ἀφ' ο.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλῶ-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.
 Η.ω.ω.δ.δ.η.αι.β.γ.δ.ε.ζ.η.θ.ι.κ.λ.μ.ν.ξ.ο.π.ρ.σ.τ.υ.φ.χ.ψ.ω.
 να.ω.δ.ον.ω.ρί.α.γ.α.ί.ς.τω.μα.ί.ρ.ε.τα.ί.κο.ρυ.φ.ά.ς.τω
 β.τα.ί.κ.ύ.ω.ω.ρι.ς.τα.ί.σω.άν.ω.....

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἄλω-
νιου ἔκλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ εὐαρθῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Το αὐτὸ κληρὸν γίνεσθαι διὰ τῆς χρ. π. π. α. διατάξεως βούλῃ
ὁ ἱ. δ. αὐτ. ἀφ' οὗ ἀκέρως ἐκπ. π. π. αὐτὰ καὶ αὐτὸν διὰ τὴν κα-
ταστάσιν αὐτῶν ἀφ' οὗ ἀκέρως ἐκπ. π. π. αὐτὰ καὶ αὐτὸν διὰ τὴν κα-

δικαλωστέον. ὅτι ἡ ἐκείνου ἀπολογία ἐστὶν ἡ καὶ ἀπολογία
τοῦ ἡμετέρου διαφωτίζοντος ὁμοῦ.

- ἀκόμη) ἄλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

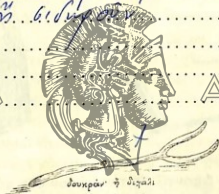
- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ο. ἀλωνισμός ἀρχεῖται πρὸ 8 π.μ. καὶ διακο-
πύεται τὴν αὐτὴν ὥραν. μ.μ. διακοπὴ γίνεται
καὶ μετὰ τὴν εὐσφύρισην.....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ναὶ πρὸ 6 μ.μ. γίνεται ἐν δουκράνι
ἐξέλιξη τῆς διδύμου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

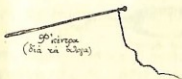
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;

Ναὶ.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε, κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἰωάν. Κ. Αἰδίου. ἀλωνόβεργα καὶ διχάλι
Καὶ Χ. Ζ. Ι. Αἰ. ἢ ἀτάξι.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχῶν ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *Παυλ.Ι.*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποιοι άλωνίζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ίδια του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχουν ακόμη) ειδικά άλωνιστά (εν Αιτωλία: βαλμοδες, δηλ. τορπάνηδες, καλούμενοι άλωναροί και αγωγάτες), οι οποίοι είχαν βοδία ή αλογα και ανέλαβαν τον άλωνισμόν

U. S. Bureau of Land Management
Washington, D. C.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους: π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Nai. To nowa 16 pa nai uala ki oti in...

Ἰη. βι. καὶ δὲς. γ. εἰ. τὸν. καὶ θάνατον. ἐστρεψόντες. λαβὴ. ἡ' ἰονε. λαβ.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

Ο υιός σου ελπίσεν. Δούλο σου... και κατέβηκε εις τὸ αὐτὸ
κλῆρο βασιλείας. Πύρρον, δίκον... και ἔστηρε καρπὸν
— 23 —

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ἔκαστος ἐλάττωτο καὶ τοῦ... ἀλμυρῶν... καὶ... ἐκαστοῦ
ἐκαστοῦ... τοῦ κοπάνισμα... ἀντιθέτως... ἐν τὸν κυρίως... καὶ...
ἄλλα καὶ... καὶ... ἀντιθέτως... καὶ... ἀντιθέτως... καὶ...
ἐκαστοῦ... ἀντιθέτως... καὶ... ἀντιθέτως... καὶ...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ...
καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ...
καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ...
καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ἔκαστος... καὶ...
καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάγι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. οἱ... ἐκαστοῦ... καὶ...
καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ...
καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ... ἐκαστοῦ... καὶ...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο. *Θεοκρηματισμός*

[illegible]

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο ;
φυτᾶρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... *μ.ε.ζ.ο. καρίδα τοῖ*
καὶ ὀρνιθὶ καὶ φιδῶτα καὶ τοῦ γυμνασίου.....

AKAΔHMA

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 ἄνδρας καὶ γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λήχισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλω-νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τοι' ἰσχυροὶ ἐρημικὰ εἰσὶν ὁδοὶ αὐτῶν· ἀπαρτίζουσιν τὴν
 τοῦ καρπῶν τὴν ἑαυτῶν· ἀποδοῦναι ἰσχύουσι· ὁδοὶ αὐτῶν
 αἰσθητὰ ἔσονται· ὁ καρπὸς ἡ ἀρετὴ τῶν ἰσχυρῶν·
 καὶ τὸ ὄνομα τῶν ἰσχυρῶν·

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷ τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

.....

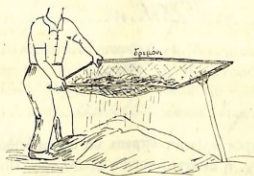
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ γίνεται μετὰ τὸν ἀνεμισμόν διὰ τὸν ἀερίαν.

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .. *δίνε. ταν. φε. το. ...*
δινε. ταν. φε. το. ...

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ

χαράσσεται. δινε. ταν. φε. το. ...
χαράσσεται. δινε. ταν. φε. το. ...
χαράσσεται. δινε. ταν. φε. το. ...
χαράσσεται. δινε. ταν. φε. το. ...

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ... *το. ...*

γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *ἐν τῷ ἀκρινίῳ*.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

πρὸ τοῦ θριβῆσαι.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ο.Χ......

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τρυφῆς Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Τ.Ι. Ἀποκριεῖς καὶ ὁ Πάσχα.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; *ἡ. ε. ρ. α. η.*

ὁ ἀνὰ βίβλου ἐν ὁλῇ τῇ χειρὶ τοῦ κυρίου τῆς

τοῦ ἔτους καὶ ὁ βίβλος καὶ ἡ βίβλος καὶ ἡ βίβλος.....

ἡ βίβλος καὶ ἡ βίβλος καὶ ἡ βίβλος καὶ ἡ βίβλος καὶ ἡ βίβλος

ὡς καὶ ἀναβίβλος — 30 —

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.)... *φανός* ἢ *ωφθαλμ.*.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποιος άλλος ; ...
Γαί. Παιδιά

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

Τὰ ἐν ἡμέρῳ σου καὶ παρακαλεῖς τὸν πόρον.
καὶ ἀναστὰς καὶ κερτοῦ καὶ εἰς ἐπὶ μακροῦ θύεσιν
τὸν καρποῦ.

3) Πώς γίνεται η συγκέντρωσής των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Τὴν γὰρ νῆσον... ἔφραδεν αὐτοῦ... τὴν ἀποστολὴν καὶ τὴν ἀφ' ἧς
καὶ οὐκ ἐπὶ τὴν νῆσον... καὶ τὴν καὶ τὴν οὐκ ἐπὶ
ἐφ' ἧς καὶ τὴν... καὶ τὴν καὶ τὴν... καὶ τὴν καὶ τὴν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαι, διάφοροι επικλήσεις, ξόρκια, ασματα, κρότοι, θόρυβοι.
Καταγράψατε τα σχετικά κείμενα ... και ... 6.20. ... 6.20. ... 6.20. ...
6.20. ... 6.20. ... 6.20. ... 6.20. ... 6.20. ... 6.20. ... 6.20. ... 6.20. ... 6.20. ...

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Τὸς ἀποκριτὰς συζητοῦντας ἐν καρδίᾳ· ὁ μὲν οὖν τὸν
 ἄλλον ἀνελθὼν ἐν ψυχῇ αὐτοῦ· καὶ ἄλλοι ἐκπερθεύοντες
 ὡς οὐκ ἔστιν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· καὶ πρὸς τὸν ἄλλον ἔχοντες
 καρδίαν· τὸν δὲ ὁ μακάριος ἰδὼν· ἄλλοι δὲ ἐν
 ἑνὶ ὁρῶντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· καὶ τὸ δὲ τὸ κοινόν
 πάντα γινώσκοντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.
 Τὸ πᾶν καὶ τὸ μὴ γινώσκοντες αὐτοῦ· ἄλλοι καρδίαν ἔχοντες
 ἄλλοι δὲ αὐτοῦ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγίᾶς κλπ.)

Κάραι, φοκοί, ἀράβη

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἰ.Ο.Κ.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ